

Poel, E.A.H. (Etienne) van der**Van:** Secretariaat CG-Raad [secretariaat@cg-raad.nl]**Verzonden:** maandag 7 november 2011 14:12**Aan:** Secretariaat CG-Raad**CC:** 'joris@jorisbacker.nl'; EK-postbus; Elzinga, A. (Tuur); Forw.flia1211; Kneppers-Heijnert, prof.mr.dr. E.M. (Liesbeth); Koffeman, N.K. (Nico); Forw.lank2006; Forw.noth2002; Forw.posa0211; Forw.reyj1504; Forw.rueb2405; 'mcscho@gmail.com'; Strik, mr. drs. M.H.A. (Tineke); Sylvester, J.J. (Joyce); Terpstra, G.H. (Gerrit); Thissen, C.P. (Tof)**Onderwerp:** Aanscherping Wet Werk en Bijstand**Bijlagen:** 11-0588 Aanscherping Wet Werk en Bijstand.pdf

Geachte leden van de vaste Kamercommissie SZW,

Bijgaand ontvangt u de reactie van de CG-Raad ten behoeve van de behandeling van het Wetsvoorstel om de Wet Werk en Bijstand aan te scherpen.

Met vriendelijke groet,

Nathalie Counotte | secretaresse
aanwezig op maandag en donderdag van 8.30 - 14.30 uur en dinsdag van 8.30 - 17.00 uur

Volg ons ook via [Twitter!](#)

Chronisch zieken en Gehandicapten Raad | www.cg-raad.nl | ncounotte@cg-raad.nl
Churchillaan 11 | Postbus 169, 3500 AD Utrecht | T 030 291 66 43

De CG-Raad maakt zich sterk voor een samenleving waarin mensen met een handicap of chronische ziekte daadwerkelijk meedoen.

GRIFFIE EERSTE KAMER	
NR.	149354.01
RUB.	XV
DATUM	07 NOV 2011
KOPIE	SZW
VERW.	32015

Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland

bezoekadres
Churchillaan 11
Utrecht

postadres
Postbus 169
3500 AD Utrecht

(tekst)telefoon
(030) 291 66 00

fax
(030) 297 01 11

e-mail
bureau@cg-raad.nl

internetadres
www.cg-raad.nl

Eerste Kamer
Commissie van Sociale Zaken en
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Utrecht 7 november 2011
Kenmerk: 11-0588/A5.02/MH
Betreft: Aanscherping Wet Werk en Bijstand (32 815)
Inlichtingen bij: Marijke Hempenius

Geachte dames en heren,

Binnenkort behandelt u het Wetsvoorstel om de Wet werk en bijstand aan te scherpen (kamerstuk 32815). Gelet op de samenhang tussen de WWB en de Wet Werk naar Vermogen die nu in voorbereiding is, vraagt de CG-Raad graag uw aandacht voor de volgende onderwerpen:

1. Perspectief op werk maken;
2. Het ontbreken van duidelijke criteria voor de zogenaamde 'tegenprestatie naar vermogen'
3. De zorgvuldigheid van het wetgevingstraject en de samenloop met andere regelingen en wetten
4. De effecten van de huishoudinkomenstoets
5. De stapeling van maatregelen

1. Perspectief op werk

De CG-Raad ijvert ervoor dat chronisch zieken en gehandicapten zoveel mogelijk een zelfstandig en volwaardig bestaan kunnen opbouwen. Werk is ook voor mensen met een beperking de sleutel tot maatschappelijke participatie. Werk voorziet in inkomen en geeft invulling aan het dagelijkse leven.

De CG-Raad staat daarom achter de ambitie van het kabinet om de arbeidsmarktparticipatie van mensen met een beperking te vergroten. Het kabinet bezuinigt echter tegelijkertijd op de financiële middelen voor re-integratie. De

11-0588/A5.02

-2-

realisatie van meer werkgelegenheid voor onze achterban lijkt in dat licht niet realistisch. Tenzij het kabinet heel gerichte maatregelen treft richting werkgevers om meer mensen met een beperking aan het werk te helpen. Ook wat stagemogelijkheden en opleidingen betreft valt er nog veel te verbeteren. Uitgangspunt hierbij is steeds, dat werk moet lonen!

Verder vinden wij dat dit kabinet duidelijke streefcijfers voor de werkgelegenheid van mensen met een beperking moet vaststellen. En als vervolgens opnieuw blijkt dat de achterstand op de arbeidsmarkt niet wordt ingelopen, zijn arbeidsquota voor onze achterban onontkoombaar.

2. Criteria voor tegenprestatie naar vermogen bij wet vastleggen

Net als de Raad van State dringen wij aan op eenduidige criteria in de WWB en de Wet investeren in jongeren (WIJ) voor de tegenprestatie naar vermogen. De concretisering hiervan wordt in de plannen vrijwel volledig overgelaten aan de beleidsvrijheid van de gemeenten.

Een maatschappelijke tegenprestatie naar vermogen kan bestaan uit het meewerken aan re-integratie naar werk, zoals stage, opleiding en werkervaringsplaatsen. Daarnaast kan het volgens het kabinet ook gaan om onbeloonde maatschappelijk nuttige activiteiten in het kader van de normale burgerplicht.

Dit roept de vraag op: wanneer heeft het niet (kunnen) voldoen aan een dergelijke burgerplicht consequenties voor de hoogte en duur van de uitkering? Zo is het bijvoorbeeld onduidelijk of mantelzorg onder deze burgerplicht valt. Kortom, het is noodzakelijk om heel duidelijk te omschrijven om wat voor soort activiteiten het gaat. Daarnaast moeten ook aanverwante zaken goed worden geregeld. Zoals:

- Borging van maatwerk, op basis van de persoonlijke situatie
- Zorgvuldig overleg met betrokkene, instemming met participatieplan
- Bewijslast, dossiervorming bij veronderstelde nalatigheid
- Mogelijkheid van beroep

In de huidige plannen beoordelen de gemeenten ook of iemand zich voldoende heeft ingespannen en bij twijfel is er zelfs sprake van een omkering van de bewijslast: de uitkeringsgerechtigde moet aantonen dat hij zich voldoende heeft ingespannen. Kortom, zijn rechtspositie is zwak en ook dat verdient volgens ons aanpassing.

3. Betere afstemming wetten

De CG-Raad vraagt zich af hoe de aanpassingen in de WWB en WIJ zich verhouden tot een zorgvuldig wetgevingstraject Wet werken naar vermogen (Wwnv). Met name de invoering van de huishoudinkomenstoets heeft grote inkomensgevolgen voor toekomstige Wwnv-ers. Ook de implicaties van de ontheffing op de

11-0588/A5.02

-3-

huishoudinkomenstoets (voor mensen die meer dan 10-uur AWBZ-zorg hebben) zijn onvoldoende duidelijk gezien de aankomende overheveling van AWBZ-aanspraken.

Enkele voorbeelden van effecten van de huishoudinkomenstoets

De invoering van een huishoudinkomenstoets zal onvermijdelijk gaan leiden tot ongewenste en onbedoelde situaties in de samenloop van verschillende (uitkerings)regelingen. Een eerste voorbeeld is dat iemand met een oude Wajong uitkering (Volledig Duurzaam Arbeidsongeschikt, VDA) samenwoont met een WWB-uitkeringsgerechtigde. De garantie is gegeven dat bestaande Wajongers niet met de toets te maken krijgen maar hoe pakt dat in dit geval uit?

Een tweede voorbeeld. Iemand met een WWB-uitkering, 60+, heeft geen reële kansen meer op de arbeidsmarkt, wil een familielid gaan verzorgen. Die krijgt volgens de regels met de inkomenstoets te maken. Het gevolg is dat deze persoon mogelijk af gaat zien van het verlenen van zorg, terwijl dit een groot maatschappelijk nut heeft en vermoedelijk ook een grote besparing in zorgkosten oplevert. Kortom, wij vragen dit kabinet goed te kijken naar de onbedoelde effecten van de huishoudinkomenstoets voor mensen met een beperking.

4. Haalbare uitvoering

De doorvoering van al de verschillende maatregelen, inclusief die op het gebied van jeugdzorg, Wmo, AWBZ, vereisen zeer ingrijpende wijzigingen voor uitvoeringsorganisaties, zorg- en dienstverleners en gemeenten. De CG-Raad maakt zich grote zorgen over de haalbaarheid van het uitvoeringstempo en de mogelijk zeer ingrijpende effecten voor mensen die aangewezen zijn op meerdere wetten en regelingen. Wij dringen aan op een reële planning, waarbij de effecten van de verschillende wetten en regeling voor mensen met een beperking vooraf goed in kaart worden gebracht.

5. Bijzondere bijstand

De laatste tijd is al vaak in het nieuws geweest dat chronisch zieken en gehandicapten getroffen worden door een stapeling van maatregelen. Dit bedreigt hun maatschappelijke participatie. Wij vragen dit kabinet om hiervoor in ieder geval een noodverband aan te brengen en ervoor te zorgen dat er extra geld beschikbaar komt voor de bijzondere bijstand. Dit geld moet wat ons betreft, gericht worden ingezet voor mensen met hoge zorgkosten. Wij willen dan ook dat gemeenten een verordeningplicht inkomensondersteuning voor chronisch zieken en gehandicapten gaan krijgen.

Dat extra inkomensondersteuning nodig is, bleek onlangs ook weer uit onderzoek van het Nibud. Dat heeft berekend dat chronisch zieken en gehandicapten ook in 2012, voor het vierde jaar op rij een groter koopkrachtverlies hebben dan mensen zonder beperking. Daarom vinden wij dat het kabinet meer moet doen aan

11-0588/A5.02

-4-

inkomensondersteuning via bijzondere bijstand dan nu in de Miljoenennota is aangekondigd.

De CC-Raad is van mening dat de consequenties van het wetsvoorstel op een aantal onderdelen onvoldoende zijn doordacht. Wij bepleiten dat het wetsvoorstel op bovengenoemde onderdelen moet worden verbeterd en invoering moet worden uitgesteld. Wij verzoeken u de opmerkingen uit deze brief mee te nemen in de behandeling van het wetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

A. van Dam,
directeur.